

СТАНОВИЩЕ

**от проф. д-р Магдалена Костова-Панайотова, Югозападен
университет „Неофит Рилски“, Благоевград**

**за научните трудове и учебната дейност на гл. ас. д-р Дария
Светлозарова Карапеткова, представени за участие в конкурс за заемане
на академична длъжност "доцент" в професионално направление
2.1.Филология (Теория и практика на превода – италиански език)
обявен в ДВ бр. 14 от 19.02. 2016 за нуждите на СУ „Св. Кл.
Охридски“**

Настоящото становище е изготвено въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от СУ „св. Кл. Охридски“ (ДВ, бр 14 от 2016 г.) и на интернет-страницата на СУ за нуждите на Факултета по класически и нови филологии, катедра „Романистика“

Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ и другите нормативни документи. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат:** гл. ас. д-р Дария Светлозарова Карапеткова, преподавател в СУ „св. Кл. Охридски“). За участие в конкурса кандидатката е представила списък от 1 монография и 12 статии от общо 2 монографии, 24 статии, преводи, и друга научна дейност, свързана с проблематиката на превода). Представени са и документи за участие в научно-изследователски и художествено-творчески проекти, преводи, съставителства

2. Данни за кандидата, обща характеристика и учебно-педагогическата дейност

Гл. Ас. д-р Дария Карапеткова е завършила Гимназия с изучаване на италиански, английски и руски език в град София, след което - специалност „Италианска филология” в СУ „Св. Кл. Охридски“ през 2000г. Специализирала е два пъти в Университета Перуджа и в Римския университет „Сапиенца”, където е била и по програма „Еразъм“. Участвала е с научни доклади в 8 конференции и в 13 научни и изследователски проекта. Освен това тя е била съставител на учебни помагала и е подготвяла методически и научно студенти в програмата „Преводач-редактор“. Д-р Дария Карапеткова сътрудничи на в-к „Литературен вестник“ и в-к „Култура“, занимава се усилено с преводи на книги и редакторска дейност.

Кандидатката е била писмен и устен преводач към италиански и български фирми и институции, сътрудник на вестници и списания, преподавател по италиански език в Италианския културен институт, преводач на семинар в Рим, (2006), както и преводач по време на официалното посещение на президента на Република България в Рим, февруари 2009 г. Тя е член на Съюза на преводачите в България от март 2011 г. Гл. Ас. д-р Дария Карапеткова е носител на награди: на Факултета по славянски филологии за дебютна литературоведска книга, 2013 г. и на Съюза на преводачите за 2013 г. (за „Ботуша в българската литературна мода“). Кандидатката е щатен преподавател по съвременен италиански език в специалност „Италианска филология“ на катедра „Романистика“, Факултет по класически и нови филологии, СУ „Св. Кл. Охридски“ (от 2000 г.) Тя е изнасяла и лекции по програма „Еразъм“ в: Университета в Парма (Италия), април 2011 г.; Университета в Катания (Италия), април 2012 г.; Университета в Сасари (Сардиния, Италия), април 2013 г.; Университета в Павия (Италия), май 2014 г.; Университета в Болоня (Италия), март 2015 г. Участвала е в научни журита за класиране на студентски разработки в национални четения за студенти и докторанти в Югозападния университет в Благоевград през 2012, 2013, 2015 и 2016 г. Всичко казано дотук изгражда представата за един активен млад научен работник и преводач.

3. Обща характеристика на научната продукция на кандидата

Представената в конкурса монография, студии и статии, преводи и учебни помагала, заедно със съставителството, отразяват интердисциплинарните интереси и характер на научната дейност на гл. ас. д-р Дария Карапеткова. Публикациите ѝ имат интердисциплинарен характер, което е напълно логично във връзка с типа на обявения конкурс. Резултатите от изследванията са свързани със систематизирането, проучването и представянето на проблемите на превода от и на италиански като традиции и практики, авторски нагласи и рецептивни очаквания, отношенията превод - цензура – идеология. В този смисъл представените статии и монографията са опит за нов прочит на критико-рефлексивните ни нагласи. Монографията се фокусира върху актуални преводачески проблеми при превода от/на италиански, боравейки с похвати на лингвистиката, медиазнанието, рекламната индустрия. Подборът на илюстративния материал, както твърди авторката, е свързан с лични наблюдения, преводи и изследвания. Както монографията, така и част от материалите анализират тенденциите в съвременната италианска литература през различните почерци на съвременни писатели. (статииите „Пренаписване от големи за малки: проектът на италианската школа за творческо писане „Холдън“, „Умберто Еко: От височината на небето“) . Част от проблемите, поставени в монографията „За превода“, присъстват и в дисертацията на кандидатката, но е изместен фокусът, разширено е полето на преводната рецепция.

4. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Без излишни теоретизации, книгата въвежда в съвременния преводачески дебат, анализирайки конкретни въпроси на междуезиковата практика, като гладкостта на превода, транскрибирането, глаголни конструкции, пунктуационни и други езикови проблеми, представяйки пред българския читател авторитетни имена от италианската академична и преводаческа гилдия, съчетавайки различни методи и форми на анализ. Тъй като разглежда най-често срещани преводачески казуси, монографията би могла да се използва като учебно помагало по теория и практика на превода за италианисти и всички изкушени от преводаческата кариера. В книгата се разглеждат и въпроси на превода, свързани с динамиката на съвременния български език, тя се фокусира и върху проблема съотнасянето на „малки“ и „световни“ езици, предлагайки любопитни езикови практики и съпоставки, комбинирането на прекия и преносния смисъл за целите на комуникативността. Потърсени са връзките между превода, преводознанието и сравнителното литературознание. Анализът демонстрира прецизност и зрял аналитизъм, а библиографиите към текстовете са ценен принос за литературната наука, систематизирайки несъбран по подобен начин другаде материал. Всичко казано дотук чертае облика на един учен, с явни приоритети и открояващи се научни резултати.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение държа да подчертая, че единственият кандидат в конкурса за академичната длъжност „доцент“ по 2.1.Филология има убедителна като качество на научното изследване и като обем научна продукция и ясен научен и педагогически потенциал. Тя е активен учен и след запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята положителна оценка и препоръчам на Научното жури да предложи гл.ас. Дария Карапеткова да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 2.1.Филология (**Теория и практика на превода – италиански език**)

8. юли 2016 г.

Проф. д-р Магдалена Костова- Панайотова